

Fælles opkrævningsmodel for de sikrede institutioner i Danmark

Den fælles opkrævningsmodel

Der er aftalt en fælles opkrævningsmodel for de sikrede institutioner i Danmark. Modellen er aftalt på baggrund af den lovgivningsmæssige ramme for de sikrede institutioner i Danmark og den imellem driftsherrerne af de sikrede institutioner aftalte udmøntning heraf.

I nedenstående fremgår lovgrundlaget og de elementer, der er centrale for den fælles opkrævningsmodel fra tidspunktet for budgetlægning til endelig regnskabsaflægning.

Opkrævningsmodel træder i kraft den 1. januar 2015.

Lovgrundlag og ydelser på sikrede institutioner

Unge mellem 15 og 17 år kan anbringes på en sikret institution efter § 30 i "Bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt udenfor hjemmet" BEK nr. 186 af 20/02/2015:

Anbringelsesgrundlag m.v. på en sikret afdeling

§ 30. En sikret afdeling kan anvendes for unge når:

- 1) dette er absolut påkrævet for at afværge, at den unge skader sig selv eller andre, og faren herfor ikke på forsvarlig måde har kunnet afværges ved andre mere lempelige forholdsregler,
- 2) det i en indledende iagttagelsesperiode er absolut påkrævet for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling,
- 3) det på baggrund af den indledende iagttagelsesperiode, jf. nr. 2, fastslås, at det er absolut påkrævet, at der iværksættes et længerevarende behandlingsforløb på en sikret afdeling,
- 4) opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens [§ 765](#),
- 5) opholdet er led i afsoning, jf. [§ 78](#), stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., og betingelserne i nr. 1, 2 eller 3 samtidig er opfyldt,
- 6) opholdet er led i en idømt foranstaltning, jf. straffelovens [§ 74 a](#), eller
- 7) der er tale om udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark, jf. [§§ 35-37](#).

Grundlaget for opkrævningsmodellen findes i bekendtgørelsens § 54:

Finansiering af ophold i sikrede institutioner og Kriminalforsorgens institutioner

§ 54. For ophold efter [§ 30](#), stk. 1, nr. 4-7, og for ophold for varetægtsfængslede 15-17-årige og 15-17-årige, der afsoner i Kriminalforsorgens institutioner betales en takst på 1,25 mio. kr. årligt (PL 2010).

Satsen reguleres årligt med satsreguleringsprocenten.

Stk. 2. Udgifter vedrørende ophold efter [§ 30](#), stk. 1, nr. 4-7, ud over det takstfinansierede, fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret.

Stk. 3. På baggrund af data fra Kriminalforsorgen om cpr-nummer og antal opholdsdage for 15-17-årige beregner og opkræver Social- og Integrationsministeriet den enkelte kommunes betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner.

Sikrede institutioners ydelser og finansiering

De sikrede institutioner i Danmark er finansieret af en **grundtakst** og **objektiv finansiering**. Grundtaksten er en fast "takst" for ophold efter § 30 stk.1, nr. 4 – 7. Objektiv finansiering dækker yderligere udgifter til driften, som grundtaksten ikke dækker og er fordelt mellem alle kommuner efter andel af 15 – 17 årige pr. 1. januar året før (jf. Danmarks Statistik).

Herudover tilbydes pladser til **pædagogisk observation (sociale pladser)**, efter farlighedskriteriet eller i forbindelse med længerevarende behandling efter § 30 stk. 1, nr. 1 – 3. Ved køb af disse ydelser afregnes alle omkostninger med betalingskommunen.

Udover døgnpladsen bliver den unge også indskrevet i et **skoletilbud**, hvor taksten er reguleret af rammeaftalen. Udgiften hertil er ikke omfattet af den objektive finansiering. Dog sker der en opkrævning via den objektive finansiering for uledsagede unge flygtninge, som ikke er hjemmehørende i en specifik kommune.

Budgetsituationen

Fastlæggelse af omkostningsbudget og takstberegning

Finansieringen af området er baseret på de omkostninger, der er knyttet til aktiviteterne ved de sikrede institutioner. I omkostningsbudgettet indregnes alle direkte og indirekte omkostninger, som i driftsåret kan henføres til institutionen jævnfør:

- Socialministeriets bekendtgørelse nr. 36 af 23. januar 2006 om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene ældreboligområde samt tilknyttet vejledning af 3. marts 2006
- Indenrigs- og Socialministeriets budget- og regnskabssystem for henholdsvis regioner og kommuner.

Omkostningsbudgettet for de sikrede pladser omfatter:

- Døgntilbud
- Aktivitetstilbud
- Undervisningstilbud til unge over den skolepligtige alder

Omkostningerne til undervisningstilbud til unge over den undervisningspligtige alder indeholdes i omkostningsbudgettet for de sikrede døgnpladser, da der ikke opkræves en særskilt undervisningstakst for denne gruppe. Omkostningerne fastsættes i budgetsituationen efter det forventede nødvendige antal pladser og indeholdes i den objektive opkrævning for døgnpladserne ved institutionen.

I de tilfælde hvor der er særligt sikrede pladser, skal budgettet ligeledes indeholde omkostningerne hertil.

På baggrund af det opstillede omkostningsbudget beregnes døgntaksten for pladser til pædagogisk observation. Ved køb af disse ydelser afregnes alle omkostninger med betalingskommunen.

Fastsættelse af á conto beløbet for den objektive finansiering

Bekendtgørelsen fastslår, at de omkostninger, der overstiger indtægter fra grundtakster, dækkes ind ved objektiv finansiering. Den objektive finansiering opkræves á conto indenfor 1. kvartal af hvert driftsåret og efterreguleres indenfor de første 14 dage af regnskabsårets supplementsperiode.

Á conto opkrævningen er baseret på budgettet og fastsættes med henblik på at minimere behovet for større reguleringer af den objektive finansiering ved regnskabsårets afslutning.

Beregningen af á conto opkrævningen for den objektive finansiering sker på baggrund af omkostningsbudgettet for den enkelte institution og tager højde for følgende elementer:

- omkostningsbudgettet
- forventet brug af sociale pladser
- forventet manglende indtægter til uledsagede unge
- forventede grundtakstindtægter

Hertil lægges:

- forventede manglende skoletakstindtægter for uledsagede unge i den skolepligtige alder
- efterregulering af tidligere års regnskabsresultat

Den forventede aktivitet til sociale pladser til psykiatrisk udredning fratrækkes, da disse pladser betales fuldt ud af betalingskommunen.

Da uledsagede unge ikke har en betalingskommune, dækkes udgifter hertil af den objektive finansiering, og de forventede udgifter indgår i à conto opkrævningen. Driftsherrerne modtager endvidere SATS puljefinansiering af skoletilbud til unge **over** den skolepligtige alder, som delvist finansierer indsatsen.

De forventede grundtakstindtægter fastlægges på baggrund af antal pladser justeret med en i udviklingsstrategien i rammeaftalerne for 2015 fastlagt aktivitetsforventning på 90 % (benævnt belægningsprocent i udviklingsstrategien). Indarbejdelsen af aktivitetsforventningen i den objektive finansiering sker udelukkende for at sikre kommunerne mod større efterreguleringer ved den endelige regnskabsopgørelse.

Der reguleres afslutningsvis for eventuelle udgifter, der stod tilbage ved foregående års regnskabsafslutning. Princippet herfor fremgår nedenfor.

A conto opkrævningen fordeles mellem alle kommuner efter andel 15 – 17 årige pr. 1. januar året før (jf. Danmarks Statistik).

Den løbende opkrævning

Opkrævningen af den fastsatte grundtakstbetaling sker løbende til betalingskommunen.

For pladser benyttet til pædagogisk observation efter Magtbekendtgørelsen § 30 stk. 1 – 3 udsendes løbende takstopkrævning på baggrund af en forud indgået betalingsaftale mellem betalingskommunen og driftsheren.

Økonomistyring og regulering af kapacitet

De budgetterede omkostninger ved den fastlagte kapacitet (antal pladser) må ikke overskrides i driftsåret. En udvidelse af indtægtsbudgettet kan derfor kun ske, hvis den enkelte institution har:

- en meraktivitet udover de 100 % belægning
- flere uledsagede unge flygtninge, som modtager undervisning end forudsat.

Hvis budgettet overskrides af andre grunde, vil overskridelsen blive overført til næste driftsår.

Ved vigende aktivitet under det fastsatte gennemsnitlige aktivitetsmål på 90 % er de enkelte driftsherrer forpligtet til at sikre en effektiv ressourceudnyttelse. Det forudsættes dermed, at forbruget sænkes ved vigende belægning.

For at skabe gennemsigtighed skal den enkelte driftsherre redegøre for forholdet mellem ressourceforbrug og aktivitet ved den enkelte sikrede institution ved regnskabsaflæggelsen. Redegørelsen vil fremgå på Danske Regioners hjemmeside

Regnskabssituationen – opgørelse af objektiv finansiering

På baggrund af det foreløbige driftsresultat for de sikrede døgnpladser skal kommunerne senest 15. januar i regnskabsårets supplementsperiode have modtaget en efterregulering af den objektive finansiering.

Derfor udsender driftsherrerne tidligt i supplementsperioden et foreløbigt regnskab. Da regnskabet udarbejdes tidligt i supplementsperioden kan mindre udgifter, som hører til det respektive regnskab, risikere ikke at nå at komme med i efterreguleringen. Udgifter, der ikke når at indgå i det foreløbige regnskab, bliver indregnet i næste driftsårs á conto opkrævning.

Opgørelsen består af indtægtsregnskabet sammenholdt med det forventede endelige omkostningsregnskab. Differencen imellem regnskabsposterne udlignes i en endelig regulering af den objektive finansiering over for kommunerne. Dog er der af hensyn til de administrative byrder ved genafregning en bagatelgrænse, hvor afvigelser under 2 % af omkostningsbudgettet overføres til regnskabs status og indregnes i det nye driftsårs á conto opkrævning af objektive finansiering. Det gælder såvel ved efterreguleringer med tilbagebetalinger som yderligere opkrævninger. Hvis efterreguleringen overstiger bagatelgrænsen på 2 % efterreguleres det fulde beløb inkluderet de 2 %.

Oplysning vedrørende forventet á conto opkrævning af objektiv finansiering

Driftsherrerne beregner primo 3. kvartal forventet á conto opkrævning af objektiv finansiering for næstkommende driftsår. Dette sker for at understøtte kommunernes budgetprocesser. Da alle beregningsforudsætninger ikke er tilgængelige på dette tidspunkt, benyttes der i beregningen af den forventede objektive finansiering følgende præmisser:

- Der benyttes den sidst kendt fastsatte grundtakst.
- Der benyttes bruttobudget samt takster som benyttes i det respektive driftsår, á conto opkrævningen vedrører. Dette gælder såvel døgnpladser som skoletakst. Disse kan være foreløbige, da driftsherrerens budgetprocesser pågår i denne periode.
- Der benyttes den senest kendte aktivitetsforventning (belægningsforudsætning) i beregningen. Denne kan ændre sig, da der kan ske ændringer herpå gennem kommunernes ansvar for koordinationen af lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger.
- Der indregnes ikke forventning til efterregulering af foregående års regnskabsresultat, da dette ikke kendes eller kan anslås på beregningstidspunktet.

Forventningen til den kommende á conto opkrævning af objektiv finansiering er dermed behæftet med en vis usikkerhed. Der er tale om en forventning og dermed er beregningen ikke at betragte som bindende.

Der udsendes oplysningsbrev til alle kommuner, når beregningen er tilgængelig.

Tidsplan for opkrævningsproces ved sikrede institutioner

Alle opkrævningsprocesser vil ske i standardiserede skabeloner og følger dette årshjul.

Tidspunkt	Aktivitet
-----------	-----------

Ultimo 1. kvartal i driftsåret	A conto opkrævning af objektiv finansiering
Primo 3. kvartal forudgående driftsår	Udsendelse af oplysningsbrev til kommunerne om forventet objektive a conto finansiering for kommende driftsår.
1. januar til 31. december	Løbende opkrævning af grundtakst
1. januar til 31. december	Løbende opkrævning af indgåede aftaler om unge indsat til pædagogisk observation.
Inden 15. januar i driftsårets supplementsperiode	Efterregulering af a conto opkrævningen udsendes for forudgående driftsår.

En samlet opgørelse af á conto opkrævninger, efterreguleringer heraf samt forventet objektiv opkrævning fra alle driftsherrer, fremgår af Danske Regioners hjemmeside på www.regioner.dk/social/ungdomskriminalitet.

Skoletilbud ved sikrede institutioner

Skoletilbud ved sikrede institutioner hjemles under folkeskolelovens bestemmelser om undervisning på døgninstitutioner. Tilbuddet tilbydes alle indskrevne ved en sikret institution, men der opkræves kun for unge i den skolepligtige alder.

Taksten for en skoleplads skal beregnes efter den stedlige rammeaftales bestemmelser herom.

For skoletilbuddet udsendes løbende afregning af de benyttede pladser efter de indgåede aftaler med beliggenhedskommunens PPR.

Regnskabet for skoletilbuddet skal behandles efter de stedlige rammeaftaler og styringsaftaler herunder.